

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NATIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2021

**AFRIKAANS HUISTAAL V1
NASIENRIGLYN**

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1

Nasien van die leesbegrip:

- Spelling in eenwoord-antwoorde word by Huistaal geenaliseer.
- Spel- en taalfoute in langer antwoorde word nie geenaliseer nie, omdat die fokus op begrip is.
- Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering moet oorweeg word.
- Vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word **nie geenaliseer** indien die aanhalingstekens ontbreek **nie**.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep word of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer twee, drie of vier feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie geenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- Aanvaar dialektiese variasies.

VRAAG 1 (Sien binne konteks na; sien betekenis na, nie woorde/taalgebruik nie.)		
Vraag	Antwoord	Punt
1.1	Mense luister nie meer na mekaar nie/ Die mens het luister verleer. ✓	1
1.2	Studies wys dat die mens slegs 25% van wat ons hoor, onthou. Die seuntjie wil seker maak sy ma luister mooi na wat hy sê sodat sy 100% hoor wat hy sê. ✓ <i>Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord aan vir EEN punt.</i>	1
1.3	Die skrywer wil die omvang van die krisis van swak luister aandui. / Die skrywer wil die artikel meer geloofwaardig maak./ Die skrywer wil die probleem bevestig/versterk/ondersteun. ✓	1
1.4	Luister vorm deel van doeltreffende/effektiewe kommunikasie ✓ en dus suksesvolle verhoudings. ✓	2
1.5	Mense druk hulself nie doeltreffend uit nie ✓ Mense druk hulself nie met emosie uit nie ✓ Mense is konfronterend ✓ Mense is krities ✓ Mense is verwykend ✓ <i>Enige VIER van bogenoemde.</i>	4

1.6.1	<p>Deur te luister kan jy by die kern van die probleem uitkom. ✓ As jy goed luister na jou gespreksgenoot se probleem help jy die persoon om kreatief te dink, selfvertroue te kry om die beste oplossing te vind./ Deur te luister kan jy hom/haar help om oorweldigende emosies te beheer. ✓</p> <p><i>Die kandidaat bied sy/haar keuse in enige TWEE soortgelyke antwoorde vir EEN punt elk aan.</i></p>	2
1.6.2	<p>Wanneer emosies jou gespreksgenoot se denke domineer, dink hy dalk nie meer so rasioneel nie. ✓</p>	1
1.7	<p>Die seuntjie versoek sy ma herhaaldelik om na hom te luister. Dit is asof hy in die verlede ervaar het dat sy ma nie luister nie en daarom klink hy ontsteld, gefrustreerd en dit bevestig die onderstreepte sinne in paragraaf 4. ✓</p>	1
1.8	<p>Daar word duidelik genoem dat disrespek seëvier/wen/die oorhand het. ✓</p> <p>Wanneer ons mense goed ken, heg ons nie meer waarde aan hulle nie / Ons kyk werklikheidsprogramme wat skok / Sporthelde en-afrigters vloek en skree op skeidsregters / Leerders minag hul onderwysers. ✓✓</p> <p><i>Die kandidaat bied TWEE antwoorde vir EEN punt elk aan.</i></p>	1 2
1.9.1	<p>Deur met wedersydse agting/ liefde/ vrede/ met begrip te luister. ✓✓</p> <p><i>Kandidaat bied enige TWEE antwoorde vir EEN punt elk aan.</i></p>	2
1.9.2	<p>Ja Sy is 'n kenner van verhoudings/sielkundige. ✓</p>	1
1.10	<p>Ja Paragraaf 8 lig al die negatiewe oorsake uit van swak luistervaardighede en swak verhoudings – (tegnologie, min sosiale vaardighede, kritiek, manipulasie, foute raaksien en dat die mens te selfgerig geraak het ten koste van ander). ✓✓✓</p> <p><i>Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord aan.</i></p>	3
1.11	<p>Die onderstreepte sin verduidelik dat ons luister om te reageer en nie met begrip om werklik te verstaan wat die ander persoon aan ons sê nie. Dit is die teenoorgestelde van wat ons eintlik veronderstel is om te doen / hoe om te luister na mekaar. ✓</p> <p><i>Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord aan.</i></p>	1

1.12	Ek wil daarop let om mense in die oë te kyk wanneer hulle praat / ek met hulle praat. / Ek wil meer glimlag, my kop skud wanneer ek na ander luister om aan te dui dat ek werklik luister en belangstel. √ <i>Kandidaat bied enige soortgelyke antwoord aan vir EEN punt.</i>	1
1.13	Dit vorm nie deel van aktief luister nie. / Respek is ononderhandelbaar – dus respekteer mekaar se tyd en gemoed. √	1
1.14	Daar word duidelik gestel dat die departement van arbeid van die VSA navorsing/studies gedoen het. Dit is dus op feite gebaseer. √ OF Swak luistervaardighede kom oral voor, ook in die werkplek. √ <i>Kandidate kan soortgelyke antwoorde aanbied.</i>	1
1.15	Die tieners se oë is op hul selfone gerig / Daar is geen sprake van korrekte liggaamstaal vir doeltreffende kommunikasie nie. / Die tieners is elkeen besig met sy/haar eie dinge en steur hulle nie aan mekaar nie. √ <i>Die kandidaat kan enige soortgelyke antwoord bied.</i>	1
1.16	Ja. Die muis se woorde beaam/waarsku dat menslike luistervaardighede swak en ondoeltreffend is en pleit daarom – “maak oop jou ore, niemand luister meer nie”. √	1
1.17	In paragraaf 8 van TEKS A word verduidelik dat ons te selfgerig is terwyl TEKS B dit uitlig dat mense nie na mekaar luister nie en elkeen besig is met sy/haar eie dinge. √ EN In paragraaf 10 van TEKS A word verduidelik dat luistervaardighede inge oefen moet word en dat ons moet fokus op ons gespreksgenote deur die regte liggaamstaal ens. te hê terwyl in TEKS B die groepie tieners nie gefokus is op mekaar nie. <i>Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord aan waarin daar afsonderlik na 'n ooreenkoms tussen die twee tekste verwys word.</i>	2
TOTAAL AFDELING A:		30

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 2****Nasien van die opsomming:**

Tydens die nasien van die opsomming is die insluiting van geldige feite en die uitsluiting van irrelevante feite belangrik.

- Opskrif/titel: Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
- Kandidate moet die opsomming in hul **eië sinne**, in enige volgorde skryf.
- Slegs feite wat in **vollesinne** aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk/bepanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui.

- Punte word soos volg toegeken vir HT:
  - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
  - 3 punte vir taal
  - Puntetotaal: 10

- Verspreiding van punte vir taal wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:
  - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
  - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
  - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe

- Verspreiding van taalpunte wanneer kandidaat woordeliks aangehaal het:
  - 6–7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
  - 1–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- Tel van woorde:
  - Nasieners moet die aantal woorde wat gebruik is, tel.
  - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
  - As die getal woorde oorskry is, lees tot by die laaste sin waarin die getal woorde oorskry word en ignoreer die res van die opsomming.
  - Kortere opsommings wat die vereiste wenke bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

LET WEL: Kandidate mag nie afkortings in hul opsommings gebruik nie, maar indien dit in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die getal woorde wat dit voorstel.

Moontlike antwoord: Die volgende feite MOET in PARAGRAAFVORM aangebied word.

Tuinmaak skep 'n gevoel van prestasie by jou. Tuinmaak is goed vir jou fisiese gesondheid. Dit kan 'n lekker gesinsaktiwiteit wees en bied geleenthede vir herinneringe skep. Tuinmaak is ook 'n goeie aktiwiteit om alleen te doen. As jy groente en kruie plant, kan jy dit verkoop en so bou aan jou finansiële gesondheid. Deur tuin te maak leer jy jou vaardighede en kreatiwiteit ken. Voorts is dit 'n bewustheids- en meditasie-oefening.

[72 woorde]

AANHALINGS UIT DIE TEKS	EIE WOORDE
• Tuinmaak skep 'n gevoel van prestasie.	Tuinmaak skep 'n gevoel van prestasie by jou.
• ... is goed vir jou hartgesondheid ...	Tuinmaak is goed vir jou fisiese gesondheid.
• ... is 'n lekker gesinsaktiwiteit ...	Tuinmaak kan 'n lekker gesinsaktiwiteit wees en bied geleenthede vir herinneringe maak.
• .. ook 'n goeie aktiwiteit om alleen aan te pak ...	Tuinmaak is ook 'n goeie aktiwiteit om alleen te doen.
• ... aangesien dit perfek is as bewustheids- en meditasie-oefening	Voorts is dit 'n bewustheids- en meditasie-oefening.
• ... plant groente en kruie vir finansiële gesondheid ...	As jy groente en kruie plant, kan jy dit verkoop en so bou aan jou finansiële gesondheid.
• ... terwyl jy jou vaardighede slyp ... hou jou kreatief ...	Deur tuin te maak leer jy jou vaardighede en kreatiwiteit ken.
(Getal woorde: 70)	

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES**VRAAG 3: ADVERTENSIE****Nasien van hierdie afdeling:**

- Spelling:
  - Eenwoord-antwoorde word verkeerd gemerk as die spelling verkeerd is. Indien die spelling van die bepaalde woord korrek moet wees, word die spelling verkeerd gemerk al word die antwoord in 'n sin aangebied.
  - In volsin-antwoorde word verkeerde spelling net gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur getoets word.
  - Waar 'n afkorting getoets word, behoort die punte op die regte plek te wees.
- Sinskonstruksies moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word soos in die instruksie aangedui.
- By meervoudigekeuse-vrae word **BEIDE** die letter wat ooreenstem met die korrekte antwoord **EN** die antwoord wat uitgeskryf word, aanvaar.

VRAAG 3

Vraag	Antwoord	Punt
3.1	Dit beklemtoon die skok na die hond sy modder afskud op die kind. ✓	1
3.2	alles ✓	1
3.3	Dit dui op gerusstelling tydens 'n krisis. ✓	1
3.4	Die meisie se vinger wys na <i>én</i> sy kyk na die woord "Skitterskoon". ✓	1
3.5	piekfyn ✓	1
3.6	<p>Ja Dit wys hoe die mors- en moddervlekke plaasgevind het/ Dit sluit aan waarom die wasmiddel benodig gaan word/ Die moddervlekke beklemtoon die boodskap dat die wasmiddel die oplossing bied vir hierdie vuil vlekke. ✓</p> <p style="text-align: center;">OF</p> <p>Nee Die hond laat nie reg geskied aan wat die wonderlike wasmiddel kan doen nie/ Dis swak smaak om die skuld op 'n onskuldige hond te plaas. ✓</p> <p><i>Kandidaat bied 'n soortgelyke antwoord vir EEN punt aan.</i></p>	1
3.7	Die lyftaal ✓ (beide arms sowel as die vingertjie) Die gesigsuitdrukking is nie ontspanne nie – mond is oop in ongeloof/skok – wys dat sy wel stres. ✓	1 1
3.8	Ons dink ✓ Ons weet hierdie veeldoelige skoonmaakmiddel is die oplossing tot alle onverwagse foute en flaters. ✓	1 1
		[10]

VRAAG 4: STROKIESPRENT

Vraag	Antwoord	Punt
4.1	Die eerste komma word gebruik tussen twee werkwoorde (aflê, is). ✓ Zits is die aangesprokene en moet dus 'n komma kry. ✓	1 1
4.2	Met die herhaling van die woorde "wees net jouself" ✓ Die vetgedrukte woorde bevestig dat hy die woorde beklemtoon om sy posisie as ouers wat weet, uit te lig. ✓	1 1
4.3	Ja, sy woorde dui duidelik daarop dat hy nie dink Zits kan gefokus en versigtig wees nie ✓	1
4.4	Sy oë wat hemelwaarts gerig is. ✓	1
4.5	Ja. Zits se pa se oë kyk na bo wat dui op sy moedeloosheid/besinning oor Zits se gewone nie-versigtige en nie-gefokusde optrede. ✓	1
4.6	Zits sit net tydens die hele gesprek gefokus op sy selfoon/ Zits sit pal met sy foon. ✓	1
4.7	Ouer mense dink dat jongmense onverantwoordelike bestuurders is, sal wees en bly. ✓	1
4.8	Hy het verwag dat Zits se ma hom meer as net vyf keer moes herinner/waarsku. ✓	1
		[10]

VRAAG 5: ARTIKEL

Vraag	Antwoord	Punt
5.1	tuisonderrig ✓	1
5.2	Ek moet my matriek-wiskunde takel en afhandel. ✓	1
5.3	'n Klip uit die pad rol. ✓	1
5.4	aan ✓	1
5.5	Sy voel naas asof daar 'n knop in haar maag is./ Sy is bekommerd. ✓	1
5.6	Druk die naald deur die materiaal ✓	1
5.7	tyd ✓ etenstyd / spertyd / eksamentyd / vryetyd ✓	1 1
5.8	permanente ✓	1
5.9	kontaminasie ✓	1
		[10]

TOTAAL AFDELING C: 30
GROOTTOTAAL: 70